

**SYMBOLICZNY I METAFORYCZNY
CHARAKTER *DZIADÓW CZ. III*
ADAMA MICKIEWICZA**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Sabina Furgoń
Dorota Dąbrowska
dr Beata Rola
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Symboliczny i metaforyczny charakter *Dziadów* cz. III Adama Mickiewicza

Klasa / czas trwania zajęć:

klasa II / 45 minut

Cele:

Uczeń:

- charakteryzuje bohaterów we wskazanych sytuacjach;
- określa role snów i widzeń w tekstach;
- ćwiczy umiejętność interpretacji tekstu;
- rozwija kompetencje: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się, obywatelskie, kompetencje w zakresie przedsiębiorczości, w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca w grupach;
- praca zbiorowa;
- dyskusja.

Środki dydaktyczne:

- *Dziady* cz. III A. Mickiewicza;
- słownik języka polskiego;
- fragmenty *Lawy* Tadeusza Konwickiego.

Część wstępna:

1. Dyskusja na temat snów – czym są, jaką rolę pełnią w życiu codziennym.
2. Odczytanie ze słownika pojęcia widzenie.
3. Wskazanie przez uczniów scen z *Dziadów*, w których pojawiają się sny i widzenia.

Część właściwa:

1. Podział na grupy, przydzielenie zadań.

Grupa 1 – Na podstawie *Prologu* przypomnij sen więźnia, opisz scenę i określ znaczenie snu.

Grupa 2 – Przypomnij wizje Konrada z *Wielkiej Improwizacji* – wskaż ich rolę.

Grupa 3 – Scharakteryzuj sen Ewy i jej *Widzenie*, określ ich znaczenie.

Grupa 4 – Określ rolę wizji bohatera w *Widzeniu Księdza Piotra*.

Grupa 5 – Opisz *Widzenie Senatora* i odczytaj znaczenie sceny.

2. Prezentacja efektów pracy grup.

Część podsumowująca:

1. Wskazanie snu i widzenia jako częstych motywów pojawiających się w tekstach literackich epoki. Przywołanie innych przykładów przez uczniów.
2. Prezentacja fragmentów filmu *Lawa* ze sceną snu (wybór należy do nauczyciela). Dyskusja nad sposobem filmowej wersji przedstawienia widzenia lub snu.

Komentarz metodyczny

Uczniom ze SPE należy udzielać dodatkowych wskazówek, np. dodać pytania pomocnicze. Zastosowane w lekcji metody kształtują umiejętność pracy w grupie, która jest elementem ułatwiającym komunikację i wspólne dochodzenie do rozwiązania problemu, oraz wykorzystują formę prezentacji – stanowi to ważne elementy na rynku pracy. Jednocześnie dają one szansę osobom preferującym pracę indywidualną. W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, tworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia (np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, zastosować zakreślenia), dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Należy umożliwić także rozwój uczniowi zdolnemu poprzez angażowanie go w dodatkowe czynności, opracowanie pomocy dydaktycznych. Podczas lekcji realizowane są kompetencje kluczowe, mające znaczenie na rynku pracy, szczególnie w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej oraz w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (teksty literackie), kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (praca w grupach), w zakresie przedsiębiorczości (komunikowanie się).